

Kalaallit Nunaanni timimik aalatitsineq nunarsuup assingani

Decembarip sisamaanni Kalaallit Nunaanni timimik aalatitsineq nunarsuarmit takusinnaaleraat. "the Global Observatory for Physical Activity – GoPA", nunarsuup assinganik suliaqartarpoq nunat 131-iniit paasissutissiisarluni tuluttut oqaasertalinnik nutsernerilu oqaatsinut 26-inut, kalaallisut ilaatinneqarluni. <http://www.globalphysicalactivityobservatory.com/>.

Nunat assingisa siunertaraat paasissutissanik nunarsuaq tamakkerlugu timip aalatinneruneranik assersuussisinnaaneq, nunat ataasiakkaat iliuusissatut pilersaarutaanik takutitsilluni malinnaaviginnilluni timimik aalatitsineq pillugu. Timimik aalatitsinnginneq ilisimaneqarluarpoq inuusaatsikkut nappaatinik pigiuallikkanik nassataqartarmat. Naatsorsuutigineqarpoq ukiumut 5 mill. toqussutigisaraat timimik aalatitsinngippallaarneq. Naatsorsuutigineqarpoq nunarsuarmioqatigiit 30%-ii timiminnik aalatitsinngippallaartut.

Timimik aalatitsisarneq eqqarsaatigalugu Kalaallit Nunaanni nunanut 131-inut allanut sanilliullugu timimik aalatitsinerusartut. Taamaakkaluartoq kalaallit amerliartuinnartut uninngaannarluni suliaqarneq atugarigaat. Minnerunngitsumik suliffinni, kisianni aamma sulingiffimmi sionatigumut sanilliullugu sakkortuumik timimik aalatitsitsineq minnerulersimavoq.

Kisitsisit timimik aalatitsineq pillugu pineqarsimapput innuttaasut peqqissusaannik misissuinermit SIF, SDU (2005-2009) allallu soorlu Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaat. Misissuinermit peqataasut ersersippaat angerlarsimaffimmi timimik aalatitsinertik qanoq annertutiginersoq angerlarsimaffimmi, suliffimmi angallannermit sunngiffimmilu misissuineq sapaatip akunnera sioqqullugu. Tassani aamma aperineqarsimapput timersorneq sakkortusimanersoq imalluunniit annikinnerusimanersoq. Apersuinermit atorreqartoq nunarsuaq tamakkerlugu atorreqartarpoq atorreqarsinnaaneralu Kalaallit Nunaanni atorreqarsinnaanera misissorneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaanni malinnaasinnaavugut timimik aalatitsineq pillugu inersimasut peqqissusaannik misissuinermit nuna tamakkerlugu peqqissutsimik misissuinermit, taakkualu ukiut sisamakkaarlugit ingerlanneqartarput. Innuttaasut akornanni siunissami naliliisinnaaneq siunertanillu atortitsinnaanerup siuarsarnissaa eqqarsaatigalugu misissuisarnerit pisariaqarput. Nunat tamarmik pingajorarterutaanit ikinnerit takussutissaqartitsippat ingerlaavartumillu takussutissiisinnaasut.

Nunat 37-it nuna tamakkerlugu iliuuseqarnissamat pilersaarusaqarput timimik aalatitsinerunissamat, nunallu 65-it timimik aalatitsineq nappaatinik aseruuttoornernik pinaveersaartitsinermit atorpaat. Innuttaasut peqqissusaannut pingartinneqartut sisamaasunut ilaatinneqarpoq timimik aalatitsineq Inuuneritta II aqutigalugu piffissami 2013-2019. Tamatumunngalu atatillugu ukiumi 2015-imi timimik aalatitsineq ingerlanneqarsimavoq Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiullu saqqummersissimavaa isumassarsiorfik inuiaqatigiit assigiinngitsutigut iliuuseqarsinnaanerannik siunnersuutitalik. (http://www.peqqik.gl/Emner/Livsstil/Motion/Idekatalog_Fysisk_Aktivitet.aspx?sc_lang=da-DK&mobile=1).

Nunanut assigiinngitsunut peqataaneq Kalaallit Nunaannut nunarsuarmioqataaernermit isumaqarpoq nunanut allanut imminut assersuussinnaanngorluta timimillu aalatitsinermit paasissutissanik aallersinnaalerluta siunertaralugu ulluinnarni timimik aalatitsinerusinnaaneq.

Kontakt:

Inger Dahl-Petersen, forsker, cand.scient.san.publ., PhD
Forskningsprogrammet voksnes sundhedsadfærd og helbred
Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet

idx@si-folkesundhed.dk, +45 6550 7777

<http://www.si-folkesundhed.dk/Global/Menu/Medarbejdere/Medarbejderliste/Inger%20Dahl-Petersen.aspx>

Kalaallit Nunaat Kalaallit Nunaat Kalaallit Nunaat

Nuna tamakkerlugu timigissartameq pillugu assiliangorlugu takussutissaq: **Kalaallit Nunaat**

- Illoqarfik pingaamersaq Nuuk
- Inuisa amerlassusiat (2013) 56,483
- Agguaqatigiisillugu inuuffik ---
- Gini-koefficienti (2013) 0.34
- Human Development Index ---
- Atuarsinnaasut (2001) 100%
- Nappaatinik tunillannartunik ---
- allaaveqangitsumik toqusamerit.

Kalaallit Nunaat

Timigissartannginermut atatillugu toqusamerit

» Kalaallit Nunaanni timigissartannginermut atatillugu tamakkerlugit toqusartut.

Kalaallit Nunaat

Nakkutiginnineq politikikkullu suliniutit

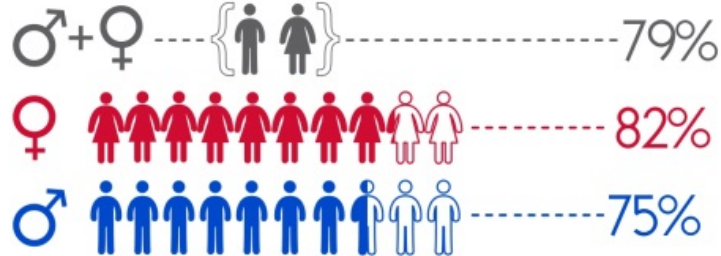
Timigissartamermut pilersaarutit

- Aap Naamik
- » Ateq: Inuuneritta II 2013-2019

Nuna tamakkerlugu misissuinerit

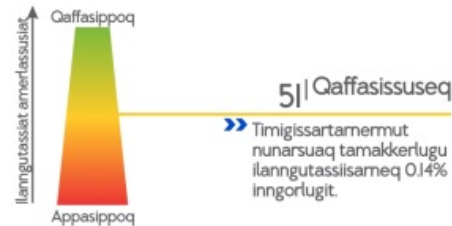
- Aap
 - Siulleq: 2006
 - Kingulleq: 2014
 - Tullia: 2018
- Naamik

Timimik atuisartut | I8-it sinnerlugit ukiullit

*Local Survey (2005-09). Age 18+ years

Ilisimatusamerit (Pubmed-ikkut ujarlameq 2013)

Paasisutissanut takussutissanullu tunngasunik paasiniaaffissaq:
www.globalphysicalactivityobservatory.com/appendix

Icons by Freepik

Contact Information

Name: Inger Dahl Petersen
Institution: Centre for Health Research in Greenland, National Institute of Public Health, University of Southern Denmark, Copenhagen, Denmark

Timimik aalatitsineq nassuiarneqarpoq sapaatip akunneranut minutsini 150 akunnattumik timimik aalatitsinertut imaluunniit sapaatip akunneranut minutsini 75-ini sakkortuumik aalatitsinertut imaluunniit akuleriisillugit akunnattumik sakkortuumillu timimik aalatitsineq (WHO-p siunnersuutai).

Kilde: <http://www.globalphysicalactivityobservatory.com/>